

අධි තාක්ෂණික බැංකු සේවා සහ එහි ප්‍රවණතා

ටී.එම්. තුලානි නිවන්තිකා, ශාස්ත්‍රවේදී (විශේෂ) ආර්ථිකවිද්‍යා දෙවන වසර
thulatmtn@gmail.com

සංකෙෂ්පය

මිනිසාගේ කාර්යබහුල වීමත් සමඟ සියලු කටයුතු සිදුකිරීමේ දී ඔවුන්ගේ පහසුවට ප්‍රමුඛතාවක් දෙනු ලැබුණි. සියලු සේවා පහසුවෙන් සිදුකර ගැනීමට දියුණු තාක්ෂණික ක්‍රම අනුගමනය කිරීමට පටන් ගැනීමත් සමඟ මෙම දියුණු තාක්ෂණික ශිල්පීය ක්‍රම ඒදිනෙදා ජීවිතයේ දී අත්‍යවශ්‍ය සේවාවක් ලෙස වර්ධනය වී ඇති බැංකු කටයුතු වෙත ද ඉතා වේගයෙන් ඇතුළු වී ඇති බවක් වර්තමාන අධි තාක්ෂණික බැංකු සේවා නිරීක්ෂණයෙන් දැක ගත හැකි වේ. ස්වයංක්‍රීය දුරකතන බැංකු සේවය, අන්තර්ජාල බැංකු සේවය, ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර භාවිතය, ජංගම දුරකතන බැංකු සේවය වැනි සේවාවන්ට අමතරව, එවැනි අන්තර්ජාල බැංකුකරණය මඟින් ලබා දෙනු ලබන නවීන සේවා බොහෝමයකි. අධි තාක්ෂණික බැංකු සේවාවන් මඟින් ගනුදෙනුකරුවන්ට විවිධ වාසි ගණනාවක් ලැබෙන අතර, අන්තර්ජාලය කෙරෙහි පවතින අස්ථාවරත්වය හේතුවෙන් ගනුදෙනුකාර පදනම බිඳවැටීම වැනි අධි තාක්ෂණික බැංකු සේවාවන් මඟින් ඇතිවන අවාසිදායක තත්ත්වයන් ද ගණනාවකි.

මුඛ්‍ය පද: අධි තාක්ෂණය, බැංකු සේවා

හැඳින්වීම

මිනිසා ස්ථිර වාසස්ථාන තනා ගනිමින්, ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතා හා වුවමනා අත්පත් කර ගැනීමට විවිධ ස්ථාන කරා සංක්‍රමණය වීමට පටන් ගත් අවදියේ, තමා එක් රැස් කරගත් වටිනා ද්‍රව්‍යය ද එහා මෙහා රැගෙන යාමට සිදුවීමෙන් ඔවුහු අපහසුතාවයට පත් වූහ. වත්කම්වල ආරක්ෂාව පතා සුළු මුදලක් ගෙවීමෙන් කිසිවෙකු ළඟ තබා යාමට මිනිසා පෙළඹුණි. 14 වන සියවසේ දී මෙය තවදුරටත් වර්ධනය වෙමින් තමා සතු රන්කාසි ආරක්ෂාවට රන්කරුවන් ළඟ තබා යාමට ඔවුන් පෙළඹුණි. ඒ වකවානුවේ එම රන්කරුවන් සතුව පැවතුණු මූල්‍ය ක්‍රම බැංකු ක්‍රමවල ආරම්භය වශයෙන් දැකගත හැකි වෙයි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ස්වීඩනයේ Risk Bank නමින් ප්‍රථම බැංකුව ආරම්භ විය. ශ්‍රී ලංකාව තුළ මුදල් හුවමාරු ක්‍රම පිළිබඳව අසන්නට ලැබුණ ද, විධිමත් බැංකු ක්‍රමයක් ආරම්භ වන්නේ යටත් විජිත පාලන සමයේ ය.

මිනිසාගේ කාර්යබහුල වීම හේතුවෙන් තම වැඩ කටයුතු පහසුවෙන් සිදුකර ගැනීමට ඔවුන් සිදු කළ නව සොයා ගැනීම්වල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් විශාල තාක්ෂණික උන්නතියක් අත්පත් කර ගැනීමට ඉඩ ප්‍රස්ථාව සැලසුණි. මේ හේතුවෙන් විවිධ සේවාවන් කෙරෙහි ද දියුණු තාක්ෂණික ශිල්පීය ක්‍රම අන්තර්ගත වන්නට පටන් ගැනීමත් සමඟ බැංකු කටයුතු කෙරෙහි ද මෙහි බලපෑම විශාල වශයෙන් යොමු විය.

බැංකු කටයුතුවල පහසුකම් වැඩි දියුණු කරමින් දියුණු තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන් හඳුන්වාදීමේ දී ස්වයංක්‍රීය දුරකතන භාවිතයෙන් සිදු කරනු ලැබූ බැංකු සේවය (Tele Banking), අන්තර්ජාල බැංකු සේවා (Internet Banking), ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර

(Automated Teller Machines) භාවිතය, ජංගම දුරකතන බැංකු සේවය (Mobile Banking) වැනි සේවා හඳුන්වා දෙනු ලැබී ය. එම ප්‍රධාන කාර්යයන්ට අමතරව Call Banking, Sell Banking, SMS Alerts, Direct Debit Payment System, E – Plaza, E – Channelling, E – Wallet, EZ - Remiz/ Travelex, Internet Payment Geteway, Pay Easy එවැනි අන්තර්ජාල බැංකුකරණය මඟින් ලබා දෙනු ලබන නවීන සේවා කීපයකි.

අධි තාක්ෂණික බැංකු සේවාවන් මඟින් ගනුදෙනුකරුවන්ට විවිධ වාසි ගණනාවක් ලැබෙන අතර, අන්තර්ජාලය ඔස්සේ ඔවුන්ගේ පෞද්ගලික තොරතුරු සැපයීමට සිදුවීමේ දී පවතින අනාරක්ෂිත බව, අධි තාක්ෂණික බැංකු ශිල්ප ක්‍රම භාවිතයට යොමු වීමට නම් ඒ පිළිබඳ මනා දැනුම තිබීම අවශ්‍ය වීම, අධි තාක්ෂණික යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ ප්‍රචාරණ කටයුතු වැනි දෑ සඳහා බැංකුවලට විශාල මූල්‍ය පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවීම, අන්තර්ජාලයේ බිඳ වැටීම්, කාල පමාව සහ ගනුදෙනු කිරීමේ අස්ථාවරත්වය හේතුවෙන් ගනුදෙනුකාර පදනම බිඳවැටීම වැනි අධි තාක්ෂණික බැංකු සේවාවන් මඟින් ඇතිවන අවාසිදායක තත්ත්වයන් ද ගණනාවකි.

බැංකු ක්‍රමයේ ආරම්භය සහ විකාශනය

මිනිසා විවිධ යුග පසුකරමින් පැමිණි ගමනේ ගොවිතැනට හුරු වී, ස්ථීර වාසස්ථාන තනා ගනිමින් තම ස්ථාවරත්වය ගොඩනංවා ගැනීමට යොමු වීමත් සමඟ වත්කම් රැස්කර ගැනීමට පටන් ගැනුණි. එමෙන් ම මිනිසාගේ අවශ්‍යතාවල වර්ධනයත් සමඟ විවිධ අවශ්‍යතා හා චූළමනා අත්පත් කර ගැනීම සඳහා විවිධ ස්ථාන කරා තැනකින් තවත් තැනකට සංක්‍රමණය වීමට පටන් ගත්හ. මෙහි දී තමා එක් රැස් කරගත් වටිනා ද්‍රව්‍ය ද එහා මෙහා රැගෙන යාමට සිදුවීමෙන් ඔවුහු මහත් අපහසුතාවයට පත් වූහ. එමිනිසා වත්කම්වල ආරක්ෂාව පතා සුළු මුදලක් ගෙවීමෙන් කිසිවෙකු ළඟ තබා යාමට මිනිසා පෙළඹුණි. මෙය මූලිකව ම ඉතාලියේ හා ඇමරිකාවේ දියුණු ව්‍යාපාරික මට්ටමකින් ක්‍රියාත්මක වී ඇත. ඒ වකවානුවේ එම රත්කරුවන් සතුව පැවතුණු මූල්‍ය ක්‍රම බැංකු ක්‍රමවල ආරම්භය වශයෙන් දැකගත හැකි වෙයි.

17 වන සියවස වන විට මෙම හුවමාරු ක්‍රමය තවදුරටත් වර්ධනය කරමින් මුදල් හුවමාරුව මෙන් ම ණයට දීම ද ජාත්‍යන්තර මට්ටමින් ඉතාලි ජාතිකයන් විසින් සිදු කර ඇති බවට සාක්ෂි මඟින් හෙළි වේ. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ස්විඩනයේ “Risk Bank” නමින් ප්‍රථම බැංකුව ආරම්භ විය. ඉන් පසුව 1894 දී එංගලන්තයේ “Bank of England” ආරම්භ විය. අනතුරුව එංගලන්ත බැංකුව 1946 දී එරට මහ බැංකුව බවට පරිවර්තනය වීමත් සමඟ සෙසු සියලු වාණිජ බැංකු මෙහෙය වීමේ බලය ලබා ගන්නා ලදී (නන්දසේන, 1993). එසේම 1791 දී “Bank of the USA” නමින් ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ මුල් ම බැංකුව පිහිටුවන ලදී.

පුරාණයේ පටන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ මුදල් හුවමාරු ක්‍රම පිළිබඳව අසන්නට ලැබුණ ද, විධිමත් බැංකු ක්‍රමයක් ආරම්භ වන්නේ යටත් විජිත පාලන සමයේ ය. ඔවුන් විසින් බිහිකළ මුල් ම බැංකුව වූයේ 1828 දී ආරම්භ කළ මහනුවර බැංකුව යි. ලංකාවේ දේශීය බැංකු ක්‍රමයේ සංධිස්ථානය සනිටුහන් වන්නේ 1938 අංක 53 දරන ලංකා බැංකු පනත මඟින් ලංකා බැංකුව පිහිටුවීමත් සමඟ ය. අනතුරුව 1961 දී මහජන බැංකුව පිහිටුවීම දේශීය බැංකු ඉතිහාසය නව මුහුණතකට යොමු කරවීය. එසේම 1977 විවෘත ආර්ථික

ප්‍රතිපත්තිය හඳුන්වා දීමත් සමඟ විවිධ තාක්ෂණික මෙවලම් රට තුළට පැමිණියේ ය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ ද විශාල වෙනසක් ඇතිවන්නට පටන් ගැනුණු අතර, අභ්‍යන්තර බැංකු කටයුතු ප්‍රථම වරට පරිගණකගත කිරීම ආරම්භ වූයේ ද මෙම වකවානුවේ දී ය. මෙසේ සිදු වූ තාක්ෂණික වෙනස්කම් හරහා වත්මන් බැංකු ක්ෂේත්‍රය තුළ විශාල පෙරළියක් සිදුවෙමින් පවතින බව වර්තමාන බැංකු සේවාවන්හි තාක්ෂණික සංවර්ධනය මඟින් පෙනී යයි.

බැංකු සේවාව හා තාක්ෂණික සංවර්ධනය

එදා ජන සමාජයේ තිබූ අවශ්‍යතා හා වුවමනා සීමා සහිත ඒවා වූවත් වර්තමානයේ මිනිසාගේ අවශ්‍යතා හා වුවමනා අසීමිත ය. එම නිසාවෙන් ම වත්මන් ජන සමාජයේ සංකීර්ණ බව ද වැඩි වී ඇත. මිනිසාගේ කාර්යබහුල වීම මේ සඳහා බලපෑ ප්‍රධානතම හේතු සාධකය විය. මේ හේතුවෙන් අඩු කාලයක දී වැඩි වැඩ ප්‍රමාණයක් ආවරණය කොට ගනිමින් තම වැඩ කටයුතු සිදුකර ගැනීමටත්, ඒ හරහා පහසුව සලසා ගැනීමටත්, මිනිසා පෙළඹුනේ නිරායාසයෙනි. මිනිසාට නව තාක්ෂණික මෙවලම් භාවිතයට ඉඩ ප්‍රස්ථාව සැලසුණු නිසාවෙන් මුළු ලෝකය ම තරගකාරී වාණිජමය රාමුවක් තුළ එක ම ගම්මානයක් බවට පත් වී ඇත. වරක් සුප්‍රකට සමාජ විද්‍යාඥයෙකු වූ මාර්ෂල් මැකලූනන් පැවසුයේ අනාගතයේ මුළු ලෝකය ම එක ම වෙළෙඳපොළක් වන බව යි. මෙසේ ක්‍රියාත්මක වන නව වෙළෙඳ ලෝකයට අනුව හැඩ ගැසීමට නව තාක්ෂණය සමඟ එකට අත්වැල් බැඳ ගමන් කිරීමට සෑම වාණිජ බැංකුවකට ම සිදු වී තිබේ.

බැංකු කටයුතුවල පහසුකම් වැඩි දියුණු කරමින් දියුණු තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන් හඳුන්වාදීමේ දී ස්වයංක්‍රීය දුරකතන (Tele Banking) භාවිතයෙන් සිදු කරන ලද්දා වූ බැංකු සේවය ද ඉමහත් කාර්ය භාර්යයක් සිදු කොට ඇත. ගිණුම් ශේෂ තොරතුරු ලබා ගැනීම, ගිණුමකින් මුදල් හුවමාරු කිරීම, චෙක්පත් ඇණවුම් කිරීම වැනි විවිධ කාර්ය භාර්යයන් රාශියක් මෙම ස්වයංක්‍රීය දුරකතන බැංකු සේවාව මඟින් ගනුදෙනුකරුට බැංකුවට යාමකින් තොරව සිදුකර ගැනීමට ඉඩ අවකාශ සැලසුණි. මෙය ලොව බොහෝ රටවල භාවිත කෙරුණු අතර, මෙම ස්වයංක්‍රීය දුරකතන සේවාව භාවිතය ජනතාව අතරට යාමට රුකුල් දුන් ප්‍රධානතම සාධකය වූයේ පරිගණකයේ ආගමනය යි. අනතුරුව පරිගණකය භාවිතයේ තවත් වර්ධනීය අවස්ථාවක් සනිටුහන් කිරීමට සමත් වූයේ අන්තර්ජාල පහසුකම් මෙරට බැංකු ක්ෂේත්‍රය ව්‍යාප්ත වන්නට පටන් ගැනීමත් සමඟ ය. මේ සඳහා පුරෝගාමී කාර්යභාර්යයක් සිදු කරනු ලැබුවේ American Banker on line ක්‍රියාත්මක කළ ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය යි. මේ හරහා E – Channelling" E – Plaza" E – Wallet" Pay Easy වැනි විවිධ තාක්ෂණික ක්‍රමවේද ගණනාවක් මඟින් ගනුදෙනුකරුගේ ගනුදෙනු අවශ්‍යතාව ඉතා පහසු මට්ටමට ගෙන ඒමට බැංකු ආයතනවලට හැකියාව ලැබුණි. ලෝකයේ බොහෝ රටවලට අන්තර්ජාල බැංකුකරණය හරහා වාසි අත්පත් කර ගැනීමට හැකියාව සැලසුණි.

බැංකු කටයුතුවල මෙම විප්ලවීය වෙනස ඇති කිරීමට තුඩු දුන් අනෙක් ප්‍රබලතම සාධකය වූයේ අන්තර්ජාල කටයුතු මඟින් සිදු වූ තොරතුරු තාක්ෂණයේ දියුණුව යි. බැංකු ගනුදෙනු සඳහා ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර (Automated Teller Machines) භාවිතය ඇරඹීම තාක්ෂණික නව්‍යකරණය හරහා ඇති කළ මංගත බැංකු කටයුතුවල පළමු පියවර

යි. 1940 දශකයේ දියුණුවට පත් වූ පරිගණක තාක්ෂණය මෙයට ප්‍රධාන ම රුකුල සැපයීය. මේත් සමඟ ම මුදල් කාඩ්පත්, හර කාඩ්පත්, බැර කාඩ්පත්වල පැමිණීමත් සමඟ ම අධිතාක්ෂණික බැංකු ක්‍රම කෙරෙහි බැංකු මෙන් ම ගනුදෙනුකරුවන්ගේ යොමුවීම් ද වර්ධනය විය. අනතුරුව 1966 දී එක්සත් ජනපදයේ වාණිජ බැංකු කිහිපයක් එකතු වී විසා ජාත්‍යන්තර ආයතනයක්, මාස්ටර් කාඩ් ජාත්‍යන්තර ආයතනයත් බිහි කිරීම හා 1966 මුල් ම මාස්ටර් කාඩ්පත හා 1971 දී මුල් ම විසා කාඩ්පත හඳුන්වා දීමත් ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර භාවිතයේ නව මු මාවතකට යොමු කරවීය. වර්තමානය වන විට රටවල් අතිමහත් ප්‍රමාණයක් මිලියන ගණනක් ගනුදෙනුකරුවන් මෙම තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිතා කරති.

අනතුරුව ස්වයංක්‍රීය දුරකතන බැංකු ක්‍රමය තව දුරටත් වර්ධනය කරමින් ජංගම දුරකතන බැංකු සේවය (Mobile Banking) හඳුන්වා දෙනු ලැබී ය. මෙහි දී ස්වයංක්‍රීය දුරකතන බැංකු ක්‍රමය මඟින් සිදු කළ කාර්යයන්ට අමතරව Call Banking, Sell Banking, SMS Alerts වැනි තවත් කාර්යයන් ගනනාවක් ම සිදු කර ගත හැකි වන පරිදි මෙම බැංකු සේවාව සංවර්ධනය කෙරුණි. මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් ම බලපානු ලැබුවේ ගනුදෙනුකරු භාවිතා කරන ජංගම දුරකතනයේ පවත්නා තාක්ෂණික පහසුකම් ප්‍රමාණය යි. වර්තමානයේ භාවිතා කරන ජංගම දුරකතනවල පවත්නා තාක්ෂණික උපාංගවල දියුණුව නිසා ගනුදෙනුකරුට අන්තර්ජාලය සමඟ සම්බන්ධ වී ඕනෑම තැනක සිට තම බැංකු අවශ්‍යතා ඉටුකර ගැනීමට මහඟු අවස්ථාවක් ලැබී ඇත. බහුතරයක් ජනතාව අද වන විට ඇන්ඩ්‍රොයිඩ් ජංගම දුරකතන භාවිතයට යොමු වී ඇති නිසා එය වර්තමානයේ භාවිතා කරන සුලභ ම තාක්ෂණික ක්‍රමවේදය වශයෙන් ලෝකය පුරා ව්‍යාප්තව ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමානයේ ක්‍රියාත්මක වන අධිතාක්ෂණික බැංකු සේවාවන්

බහුතරයක් රටවල් මෙන් ම ශ්‍රී ලංකාව ද වේගයෙන් තරගකාරීත්වය වැළඳගන්නා රටකි. මේ හේතුවෙන් උද්ගතව ඇති තරගකාරී පරිසරය තුළ තම සාර්ථකත්වය අත්පත් කරගෙන ඇත්තේ ඉහතින් කී තෙරතුරු සන්නිවේදනයේ සිදු වූ ශීඝ්‍ර වර්ධනය හේතුවෙනි. ඒ ඔස්සේ පන්තරය ලත් වත්මන් බැංකුකරුවන් විසින් බැංකු සේවාව නගා සිටුවීමට භාවිතා කරන නවීන ම අධි තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන් ප්‍රධාන වර්ග කීප්මී හතරකට යටත්ව හඳුනාගත හැකි වේ. එනම්, ස්වයංක්‍රීය දුරකතන බැංකු සේවය (Tele Banking), අන්තර්ජාල බැංකු සේවය (Internet Banking), ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් කාඩ් සේවය (Automate Teller Card) සහ ජංගම දුරකතන බැංකු සේවය (Mobile Banking) වශයෙනි.

1. ස්වයංක්‍රීය දුරකතන බැංකු සේවය (Tele Banking)

1996 දී සම්පත් බැංකුව විසින් මුල් වරට හඳුන්වාදුන් මෙම ස්වයංක්‍රීය දුරකතන බැංකු සේවය ගිණුම්හිමියන් විසින් බහුලව භාවිතා කරන, තමන්ගේ මූලික අවශ්‍යතාවයන් ඉටුකරගත හැකි පසු සේවාවක් බවට වර්තමානය පත් වී ඇත. ස්ථාවර හා ජංගම දුරකතන මඟින් ගිණුම්හිමියන්ට මෙම සේවාව හා සම්බන්ධවීමේ හැකියාව ඇත. මේ සඳහා මුල් කාලීනව මුදල් අයකිරීමක් සිදු කළ ද, පසු කාලීනව මුදල් අයකිරීමකින් තොරව ලබාදෙන සේවාවක් වන අතර, ගිණුම්හිමියන්ට තමන් කැමති භාෂාවක් ද භාවිතා කළ හැකි ය. මෙම ස්වයංක්‍රීය දුරකතන බැංකු සේවය පරිගණක මඟින් සිදු කරන ක්‍රියාවලියක් නිසා මේ සඳහා සේවක දායකත්වයක් අවශ්‍ය නොවේ. මේ

හේතුවෙන් ගිණුම්ගිමියන්ට තමාට අවශ්‍ය ඕනෑම අවස්ථාවක ඕනෑම ස්ථානයක සිට පැය 24 පුරාවට ම මෙම සේවා ලබා ගැනීමේ හැකියාව පවතී යි. එමෙන් ම බැංකුවට යාමෙන් සිදුකරගත හැකි බොහෝ කටයුතු මෙම සේවාව ඔස්සේ නිවසේ සිට ම සිදුකරගත හැකි ය. මේ සඳහා ගිණුම්ගිමියන්ට සිදුකළ යුත්තේ ස්වයංක්‍රීය දුරකථන බැංකු සේවාව ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය බව බැංකුවට දැන්වීම පමණි ([www.wisegeek.com, what-is-telephone-banking.htm](http://www.wisegeek.com,what-is-telephone-banking.htm)).

ස්වයංක්‍රීය දුරකතන බැංකු සේවාව මගින් ලබා දෙනු ලබන සේවා වශයෙන් ශේෂය විමසීම, මුදල් හුවමාරු කිරීම හා අවසනා බැර/හර ගනුදෙනු 10 පිලිබඳ විස්තර ලබා දීම, කෙටි ප්‍රකාශන ලබා ගැනීම හා බිල්පත් ගෙවීම, වෙක්පොත් ඇණවුම් කිරීම හා නිෂ්කාෂණය වූ වෙක්පත්, නිෂ්කාෂණය නොවූ වෙක්පත් හා අගරු වූ වෙක්පත් විස්තර විමසීම, ක්‍රෙඩිට් කාඩ් ශේෂය හා මිලඟ හෝ අවසාන ගෙවීම් පිලිබඳ විස්තර විමසීම, පොළී අනුපාතය හා විනිමය අනුපාතය විමසීම සහ රහස්‍ය අංකය වෙනස් කිරීම යනාදිය දැක්විය හැකි ය.

2. අන්තර්ජාල බැංකුකරණය

1995 දී ශ්‍රී ලංකාවට අන්තර්ජාල හඳුන්වා දීමත් සමඟ ජාලගත බැංකු ක්‍රමයක් ලෙස අන්තර්ජාල බැංකු සේවය මෙරටට මුලින් හඳුන්වා දුන්නේ ශ්‍රී ලාංකික බැංකුවක් වූ යූනියන් බැංකුව යි. මංගත බැංකු කටයුතු, විද්‍යුත් බැංකු කටයුතු, ගෘහස්ත බැංකු කටයුතු යන විවිධ නම්වලින් අන්තර්ජාල බැංකු කටයුතු හඳුන්වනු ලබයි. අන්තර්ජාල බැංකු ගිණුම් සහ සුවිශේෂී ජංගම ගිණුම් මීට උදාහරණ ලෙස පෙන්වා දිය හැකි ය.

අන්තර්ජාල බැංකු ගිණුමකින් සිදුවන්නේ අන්තර්ජාලයේ රැකියාවක නියුතු අයෙකුට එම ආයතනයෙන් කරන ගෙවීම් සාමාන්‍ය බැංකු ගිණුමකට ගෙන්වා ගැනීමට නොහැකි නිසා එම මුදල් තැන්පත් කිරීමට සහ ආපසු මුදල් ලබාදීම ආරක්ෂිතව සිදුකරදීම යි. මේ සඳහා අන්තර්ජාල බැංකු ගිණුමක් තිබීම අවශ්‍ය වන අතර, අන්තර්ජාල හරහා සිදුකරන ගෙවීම් සහ භාණ්ඩ මිල දී ගැනීම් මෙම අන්තර්ජාල බැංකු ගිණුමක් හරහා සිදුකිරීම ආරක්ෂිත බවින් යුක්තව සිදුකරගත හැකි ය. අන්තර්ජාල බැංකු ගිණුම් සපයන ආයතන කීපයක් ලෙස Neteller, PayPal, Moneybookers, Payza වැනි ආයතන දැක්විය හැකි ය.

සුවිශේෂ ජංගම ගිණුමකින් සිදුවන්නේ ඉතාලියේ ජීවත්වන ගිණුම්ගිමියන්ට ජීවන රටාවට හා අවශ්‍යතාවලට ගැලපෙන පරිදි මෙම ජංගම ගිණුමෙහි සේවාවන් පුළුල් කර දීමකි. ජංගම ගිණුමකින් බලාපොරොත්තු වන සියලු ම සේවාවන්වලට අමතරව ලංකාවේ තෝරාගත් බැංකුවලට මුදල් යැවීම ද මෙම ගිණුම හරහා නොමිලේ සිදුකළ හැකි ය. මෙම විශේෂ ජංගම ගිණුම මගින් ගිණුම්ගිමියන්ට ලංකාවේ තෝරාගත් බැංකු වෙත නොමිලේ මුදල් යැවිය හැකි ය. මුදල් යැවීම සඳහා ඕනෑම අවස්ථාවක අන්තර්ජාල බැංකු සේවාව භාවිතා කළ හැකි ය. නොමිලේ මුදල් ප්‍රේෂණය කිරීම සඳහා ලංකාවේ අනුබද්ධ බැංකු ජාලාව වන්නේ සෙලාන් බැංකුව, සම්පත් බැංකුව, හැටන් නැෂනල් බැංකුව සහ ලංකා බැංකුව වේ.

ගිණුම්ගිමියන්ට ලෝකයේ ඕනෑම තැනක සිට අන්තර්ජාල බැංකු සේවාවට අදාළ බැංකුවේ වෙබ් අඩවිය හරහා පිවිසීමට හැකියාව ඇත. මෙම සේවය ලබා ගැනීමට තම අනන්‍යතාවය තහවුරු කිරීම සඳහා රහස්‍ය නාමය සහ පුද්ගලික හැඳිනීමේ අංකය භාවිතා

කළයුතු වේ. අදාළ බැංකුවේ ගිණුම්ගිමියන්ට හා ණයකාඩ්පත් ගිමියන්ට අන්තර්ජාල බැංකු සේවාවන් ලබාගත හැකිවන අතර, බොත්තමක් එබූ සැණින් ලබාගත හැකි නන්විධ බැංකු පහසුකම් රැසක් මෙයට ඇතුළත් ය.

නිදසුනක් වශයෙන් ලංකා බැංකුවේ අන්තර්ජාල බැංකුකරණය මඟින් දැන් සමාගම්වලට දවස 365 දී ම පැය 24 පුරා ම ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට සේවක අර්ථ සාදක (EPF) ගෙවීම් සිදු කිරීමේ හැකියාව ඇත. මෙම සේවාව හරහා ලංකා බැංකුවේ ව්‍යාපාර ගිණුමක් ඇති ශ්‍රී ලංකාවේ ඕනෑම සමාගමකට හෝ සංවිධානයකට ලංකා බැංකුවේ “BOC Online Banking” පහසුකම හරහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත සේවක විස්තර ඇතුළත් කිරීමට (upload) හැකි වේ (www.boc.web.lk). මෙම සේවාව ලබාගැනීමට පෙරාතුව සමාගම් හෝ සංවිධාන ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සමඟ ලියාපදිංචි විය යුතු ය. Direct Debit Payment System, E – Plaza, E – Channelling, විද්‍යුත් මුදල් පසුම්බිය (E - Wallet&) EZ – Remiz and Travelex, Internet Payment Geteway, Pay Easy යනු අන්තර්ජාල බැංකුකරණය මඟින් ලබා දෙනු ලබන නවීන සේවා කීපයකි (www.thecommercialbank.net). ඊට අමතරව, ඒ මොහොතේ ම ගිණුම් ශේෂය පරීක්ෂා කළ හැකි වීම හා ඕනෑම ගිණුමකට මුදල් මාරු කිරීමේ හැකියාව, බැංකු ගිණුමේ මුදල් හුවමාරු හා ගනුදෙනු විස්තර ලබාගත හැකිවීම, ණයපත් විස්තර හා ණයකාඩ් ගෙවීම් බලාගැනීම (දැනට ගෙවීමට ඇති ණය, අවම ගෙවීම, ගෙවීම් කළ යුතු දිනය, අවසාන වශයෙන් කර ඇති ගෙවීම හා දිනය, ණය සීමාව යනාදිය), ණය කාඩ්පතෙන් මුදල් අත්තිකාරම් ලබා ගැනීම හා අවසාන බැර හා හර ගනුදෙනු 10 විස්තර ලබාගත හැකිවීම, NRF/RFC ගිණුම්වලින් ඩොලර් මුදල් රුපියල්වලින් ගනුදෙනු කරන ගිණුමට මාරු කරවා ගැනීම, චෙක්පොත් ගෙවීම නතර කරන ලෙස ඉල්ලීම, ස්ථාවර නියෝග ලබා දීම, බිල්පත් ගෙවීම හා ණය ගිණුම පිරික්සීම, බැංකු වෙත යවන හෝ බැංකු විසින් ලබාගන්නා පණිවිඩ සේවා, ඕනෑම බැංකුවකට හෝ ආයතනයකට මුදල් හුවමාරු කිරීමට ඉල්ලා සිටීම මෙන් ම ණයපත් හෝ VISA ඉලෙක්ට්‍රොන් කාඩ්පත ක්‍රියාත්මක කිරීම හා අස්ථානගත වූ විටෙක ක්‍රියාකාරීත්වය අත්හිටුවීමට දැනුම්දීමට හැකි වීම ද මෙමඟින් සැලසෙන වාසි රැසකි.

විද්‍යුත් තැපෑල මඟින් ද අවශ්‍ය සේවා ලබා ගත හැකි අතර, මීට අමතරව අන්තර්ජාල බැංකු සේවය හරහා ලබා ගත හැකි නවීන පහසුකම් ද රාශියකි.

Direct Debit Payment System

මෙය ආරම්භයේ දී ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම් ආයතනයට ගෙවිය යුතු බිල් පියවීම සිදු කෙරුණ ද, වර්තමානයේ දී ඕනෑම බිල්පතක් ගෙවීම සිදුකළ හැකි ය. මේ සඳහා ගනුදෙනුකරුට ජංගම හෝ ඉතිරි කිරීමේ ගිණුමක් තිබිය යුතු වේ. බැංකු කවුන්ටර්වල පෝලිමේ සිටීමට සිදු නොවීම, කාලය ඉතිරි වීම මින් සැලසෙන වාසි වේ (www.gocardless.com).

E – Plaza

අන්තර්ජාල පහසුකම් ඇති ව්‍යාපාරිකයන්ට තම භාණ්ඩ අන්තර්ජාලය හරහා ප්‍රචාරණ කටයුතු සිදුකිරීමට බැංකු විසින් පවත්වාගෙන යන වෙබ් පිටුවේ ඉඩ ලබා දීම මෙමඟින්

සිදු වේ. එමෙන් ම ඒ හරහා භාණ්ඩ ඇණවුම් කිරීමට ද ගනුදෙනුකරුවන් හට මෙම සේවාවෙන් හැකියාව ලැබේ.

E – Channelling

ගනුදෙනුකරු වෙනුවෙන් වෛද්‍යවරයෙකු වෙන්කර දීම සහ ඒ බැංකුව විසින් ගෙවීම් සිදු කිරීම මෙහි දී සිදු වන අතර, ඒ සඳහා ගනුදෙනුකරු සිදු කළ යුත්තේ www.echannelling.com වෙබ් අඩවියට පිවිස තම අවශ්‍යතාව පිළිබඳ බැංකුව දැනුවත් කිරීම පමණි. මින් සැලසෙන වාසිය වන්නේ වෛද්‍යවරයෙකු වෙන් කර ගැනීමට කාලය වැය කරමින් රෝහල වෙත යාමට අවශ්‍ය නොවීම යි.

විද්‍යුත් මුදල් පසුම්බිය (E – Wallet)

ගනුදෙනුකරුගේ සියලු ම හර සහ බැර කාඩ්පත්වල තොරතුරු තැන්පත්කොට තැබිය හැකි ඉතා ආරක්ෂාකාරී ඉලෙක්ට්‍රොනික් පසුම්බියක් වශයෙන් මෙම විද්‍යුත් මුදල් පසුම්බිය හඳුන්වාදිය හැකි ය (www.iliusoft.com).

E – Remiz/Travelex

මෙමඟින් සිදුවන්නේ අන්තර්ජාලය හරහා මුදල් හුවමාරුවකි. මෙය ඉතා විශ්වාසවන්තව මුදල් හුවමාරු කර ගත හැකි ඉතා ආරක්ෂිත ක්‍රමයක් වශයෙන් වර්තමානයේ බහුලව භාවිතා වේ.

Internet Payment Geteway

අන්තර්ජාල පහසුම් ඇති ව්‍යාපාරිකයන්ට තම භාණ්ඩ අන්තර්ජාලය හරහා අලෙවි කිරීමට බැංකුව විසින් ලබා දී ඇති සේවාවකි. මෙම පහසුකම ලබා ගැනීම සඳහා ගනුදෙනුකරුට අදාළ බැංකුවේ ජංගම හෝ ඉතිරි කිරීමේ ගිණුමක් තිබීම අනිවාර්ය වේ (www.transfirst.com).

Pay Easy

බැංකුකරුවන් විසින් පිහිටුවා ඇති Pay Easy මධ්‍යස්ථානවලින් අන්තර්ජාල හරහා Master, VISA මෙන් ම විද්‍යුත් මුදල් පසුම්බියෙන් ද ඕනෑම බිල් පතක් ගෙවීම සිදුකළ හැකි ය.

ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් කාඩ් සේවය

පාරිභෝගිකයන්ට බැංකු සේවා සැපයීමේ වර්ධන ගමන් මඟේ තවත් එක් සන්ධිස්ථානයක් ලෙස ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් කාඩ්පත් සේවය හැඳින්විය හැකි ය. මෙම කාඩ්පත් නිකුත් කරන්නේ අන්තර්ජාතිකව පිළිගත් ලොව විශාලතම කාඩ්පත් සේවා සපයන VISA සහ Master ආයතනය සමඟ අනුබද්ධව යි. වර්තමානයේ ලොව පුරා සිදුවන ගනුදෙනුවලින් විශාල ප්‍රමාණයක් සිදුවන්නේ ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් කාඩ්පත් සේවය

මගින් බව අනාවරණය වී ඇත (www.investopedia.com, 2015) ශ්‍රී ලංකාවේ භාවිතා වන ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් කාඩ්පත් වර්ග කීපයක් පහත දැක්වේ.

- මුදල් කාඩ්පත් (Cash Cards)

මුදල් කාඩ්පත් නිකුත් කරනු ලබන්නේ බැංකුවේ ඉතිරි කිරීමේ හෝ ජංගම ගිණුමක් ඇති ගිණුම්හිමියන්ට පමණි. අදාළ බැංකුවට අයත් ඕනෑම ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍රයක් මගින් මුදල් ලබා ගැනීම සිදු කළ හැකි ය. එසේම එම මොහොතේ දී ම ක්ෂණිකව ගිණුම් හිමියාගේ ගිණුමට මුදල් හර වන අතර, මුදල් ලබා ගන්නා විට අදාළ ගිණුමේ ප්‍රමාණවත් ශේෂයක් පැවතීම අනිවාර්ය වේ. මුදල් කාඩ්පත් මගින් ලැබෙන වාසි ලෙස මුදල් ආපසු ගැනීමේ හැකියාව හා මුදල් දැරීමේ අවධානමක් නොමැති වීම, මුදල් හා වෙක්පත් තැන්පත් කිරීමේ හැකියාව හා වෙක්පොත් ඇණවුම් කිරීමේ හැකියාව, ගිණුම් ශේෂය පරීක්ෂා කළ හැකි වීම හා බැංකු ගිණුමේ මුදල් හුවමාරු/ගනුදෙනු ආදී විස්තර ලබා ගතහැකි වීම, ඕනෑම රටක දී භාවිතා කිරීමේ හැකියාව හා ඕනෑම ගිණුමකට ඒ මොහොතේ ම මුදල් මාරුකිරීමේ හැකියාව සහ විදුලි, ජල, දුරකතන වැනි බිල්පත් ගෙවීමේ හැකියාව දැක්විය හැකි ය.

- ක්‍රෙඩිට් කාඩ්පත් නොහොත් ණය කාඩ්පත් (Credit Card)

ශ්‍රී ලංකාවේ පාරිභෝගිකයන්ට පළමු වරට ක්‍රෙඩිට් කාඩ්පත් හඳුන්වාදෙනු ලැබුවේ 1979 දී බැංකු නොවන මූල්‍යායතනයක් මගිනි. මෙම ක්‍රෙඩිට් කාඩ්පත 30,000 කට අධික VISA වෙළෙඳ මධ්‍යස්ථානවල දී හා ලොවපුරා මිලියන 20 ක් වෙළෙඳ ආයතනවල දී භාවිතා කළ හැකි ය. ඊට අමතරව දිවයින පුරා ඇති 1000 කට අධික හා ලොව වටා මිලියන 2 කට අධික ATM යන්ත්‍රවල දී භාවිතා කළ හැකි ය. එසේ ම මෙම ක්‍රෙඩිට් කාඩ්පතට අධිතාක්ෂණික මයික්‍රෝ චිපයක් ද ඇතුළත් කර ඇත. මෙය ඕනෑම රටක දී මුදල් ලබාගැනීමට හැකි පහසුම, වේගවත් ම හා සුරක්ෂිත ම ක්‍රමය වන අතර, පහසුවෙන් එහා මෙහා රැගෙන යාමට ද හැකි ය. මෙම ක්‍රෙඩිට් කාඩ්පත්හි පවතින විශේෂත්වය වන්නේ එය ලබා ගැනීමට ගනුදෙනුකරු අදාළ බැංකුවේ ගිණුම්හිමියෙකු වීම අනිවාර්ය නොවීම යි. එමෙන් ම සිදුකළ ගනුදෙනු පිළිබඳව විස්තරයක් මාසය අවසානයේ ගනුදෙනුකරුට ලැබේ. එය වාරික වශයෙන් හෝ එකවර ගෙවීම් කළ යුතු ය. ගෙවීම් අතපසු වුවහොත් ණය මුදල් වෙනුවෙන් පොලියක් ගෙවිය යුතු වේ. ක්‍රෙඩිට් කාඩ්පතකින් ගනුදෙනු කිරීම විවිධ ස්වරූපවලින් සිදු විය හැකි ය. අන්තර්ජාල හරහා සිදුවන ගනුදෙනු (Internet Transactions), වෙළෙඳ ස්ථානවල පවතින POS යන්ත්‍ර හරහා සිදුවන ගනුදෙනු (www.transfirst. com, POS Credit Card & Payment Processing Systems), ATM යන්ත්‍ර හරහා සිදුවන ගනුදෙනු (ATM transactions) යනු කෙඩිට් කාඩ්පත් මගින් සිදුවන ප්‍රධාන ගනුදෙනු වර්ග කිහිපයකි. එමෙන් ම ක්ලැසික් ණය කාඩ්පත්, ක්ලැසික් ඉන්ටර්නැෂනල් ණය කාඩ්පත්, ගෝල්ඩ් ණය කාඩ්පත්, බිස්නස් ණය කාඩ්පත් යනුවෙන් ක්‍රෙඩිට් කාඩ්පත් වර්ගීකරණයක් ද දැකිය හැකි ය. ක්‍රෙඩිට් කාඩ්පත් මගින් ලැබෙන වාසි කිහිපයකි. එනම්, ලෝකය පුරා විසිරුණු සුපිරි වෙළෙඳසැල් සමඟ ගනුදෙනු කිරීමේ හැකියාව, සම්පූර්ණ මුදල් එකවර ගෙවන්නේ නම් පොලියක් රහිත වීම, ණය මුදල පහසු ලෙස වාරික වශයෙන් ගෙවීමේ හැකියාව, හදිසි

අවශ්‍යතාවක දී මුදල් ක්ෂණිකව ලබා ගැනීමේ හැකියාව, හදිසි අවශ්‍යතාවක දී රෝහල් ගාස්තු ගෙවීමේ හැකියාව, මුදල් දැරීමේ අවධානමක් නොමැති වීම සහ අනෙකුත් ප්‍රසාද දීමනාවන්ට ද හිමිකම් කීම වැනි දෑ දැක්විය හැකි ය.

- ඩෙබ්ට් කාඩ්පත් නොහොත් හර කාඩ්පත් (Debit Card)

ඩෙබ්ට් කාඩ් නිකුත් කරනු ලබන්නේ බැංකු ගිණුමක් ඇති ගිණුම් හිමියන්ට පමණි. ඉන් තමන්ගේ ගිණුමේ ඇති මුදල් ලබාගැනීම මෙන් ම එය භාවිත කරමින් භාණ්ඩ හා සේවා මිල දී ගැනීමේ හැකියාව ද පවතී යි. නමුත් ඒ සඳහා ලබාගැනීමට බලාපෙරොත්තු වන භාණ්ඩයේ හෝ සේවාවේ වටිනාකමට සරිලන මුදලක් ගිණුමේ තිබීම අනිවාර්ය වන අතර, එලෙස විසා ඩෙබ්ට් කාඩ් පතක් භාවිතා කරමින් ගනුදෙනු කිරීමෙන් ගනුදෙනු කරන මෙහෙයේ දී ම අදාළ ගනුදෙනුවේ වටිනාකම තම ගිණුමෙන් බැර කරනු ලැබේ. ඩෙබ්ට් කාඩ්පත් මඟින් ලැබෙන වාසි වශයෙන් පාරිභෝගිකයාගේ ගිණුමේ මුදල් තිබිය දී අවශ්‍ය භාණ්ඩය නිවසට රැගෙන යාමට හැකිවීම, අදාළ මුදල් වාරිකවලින් ගෙවිය හැකි නිසා ගිණුමේ මුදල් තබා ගැනීමට හැකි වීම, ගිණුමේ පවතින මුදල් සඳහා නියමිත පොලිය ලැබීම, මිල දී ගන්නා භාණ්ඩවලට කිසිඳු පොලියක් අය නොකිරීම, මුදල් දැරීමේ අවධානමක් නොමැති වීම සහ ගිණුමේ ශේෂය පරීක්ෂා කළ හැකි වීම පෙන්වා දිය හැකි ය.

- ඉලෙක්ට්‍රොනික් මුදල් කාඩ්පත් (E – Money)

මුදල් කාඩ්පත්, ක්‍රෙඩිට් කාඩ්පත්, ඩෙබ්ට් කාඩ්පත්වලින් පසු බිහි වූ නවතම හුවමාරු මාධ්‍යයක් ලෙස මෙම ඉලෙක්ට්‍රොනික මුදල් කාඩ්පත් හඳුන්වාදිය හැකි ය. ලංකාවට මුලින් ම ඉලෙක්ට්‍රොනික මුදල් කාඩ්පත් හඳුන්වාදෙනු ලැබුවේ 1998 වසරේ දී මහජන බැංකුව විසිනි. එය ලබා ගැනීමට ගනුදෙනුකරු අදාළ බැංකුවේ ගිණුම්හිමියකු වීම අනිවාර්ය නොවේ. මෙහි ඇති විශේෂත්වය වන්නේ මුදල් බැංකුව වෙත ඉදිරිපත් කළ විට බැංකුව විසින් එම මුදල් වටිනාකම කාඩ්පතේ ඇති Micro Chip ආධාරයෙන් ඇතුළත් කිරීම යි. මෙම Micro Chip නිසා බොහෝ විට මුදල් කාඩ්පත්, ඩෙබ්ට් කාඩ්පත් ලෙස ද භාවිතා කිරීමට හැකියාව ලැබී ඇත.

- සංචාරක කාඩ්පත් (Travel Cards)

මෙම සංචාරක කාඩ්පත් විදේශ ගමන් පහසු කරයි. සංචාරක නොහොත් ට්‍රැවලර්ස් කාඩ්පත් බැංකු මඟින් ලබාගත හැකි පෙරගෙවුම් කාඩ්පතකි. ඇමරිකානු ඩොලර්, බ්‍රිතාන්‍ය පවුම් මුදල් ඒකකවලින් නිකුත් කරනු ලබන මෙම කාඩ්පත මඟින් ලොව පුරා මිලියන දෙකකට අධික විසා ATM යන්ත්‍ර භාවිතා කර අවශ්‍ය මුදල් ලබාගත හැකි අතර මිලියන තිස් එකකට ආසන්න විසා භාවිතා කරන වෙලදසැල් මඟින් අඤ්ඤා භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමේ පහසුව මෙමගින් හිමිවෙයි. සංචාරක කාඩ්පත් මඟින් ලැබෙන වාසි වශයෙන්, පින් අංකයක් මඟින් ලැබෙන සුරක්ෂිතභාවය සහ ලොව පුරා පිළිගත් විසා ATM සහ වෙලෙදසල් සමඟ ගනුදෙනු කිරීමේ හැකියාව, විනිමය අනුපාත වෙනස්වීම්වලින් මිදීමට හැකිවීම හා සංචාරක රක්ෂණාවරණය, අවශ්‍යතා පරිදි Reload කර ගැනීමේ සහ නැවත ලබා ගැනීමේ හැකියාව, කාඩ්පත නැති වූ විට අමතර කාඩ්පතක් ඉල්ලීම පරිදි ලබාගැනීමට හැකිවීම, SMS පණිවිඩ මඟින් ගනුදෙනු පිළිබඳ

දැනුම් දීම, වසර හයක වලංගුභාවය සහ නොමිලේ නැවත අළුත් කිරීම හා සෑම විදේශ ගමනක් සඳහා ම Reload කරගත හැකි වීම දැක්විය හැකි ය (www.icicibank.com).

පොදු ඒ. ටී. එම්. යාන්ත්‍රණය (Common ATM Switch/CAS)

ලංකාපේ (LankaPay) නමින් ලංකා ක්ලියර් ආයතනය විසින් බැංකු ගනුදෙනුකරුවන් සඳහා හඳුන්වා දෙන ලද පොදු ඒ. ටී. එම්. යාන්ත්‍රණය (Common ATM Switch/CAS) පිළිබඳව යි. ශ්‍රී ලංකාවේ අනුමැතිය ඇතිව ලංකා ක්ලියර් ආයතනය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන පොදු කාඩ්පත් හා ගෙවීම් යාන්ත්‍රණයේ (Common Card and Payment Switch/CCAPS) පළමු අදියර ලෙස මෙම ලංකා පොදු ඒ. ටී. එම්. යාන්ත්‍රණය හඳුන්වා දිය හැකිය. මෙම පොදු ඒ. ටී. එම්. යාන්ත්‍රණය පළමුවෙන්ම ක්‍රියාත්මක වූයේ ලංකා බැංකුවේ හා මහජන බැංකුවේ වූ අතර, වර්තමානයේදී HNB වැනි වෙනත් පෞද්ගලික බැංකු හා මූල්‍යායතන ද මෙම යාන්ත්‍රණයට සම්බන්ධ වීමේ කටයුතු ආරම්භ කර තිබේ (www.lankaclear.lk).

2012 වසර අවසන් වන විට බැංකු අංශය සතු මුළු ශාඛා 6374 ක පැවැති අතර ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර ප්‍රමාණය 2390 ක් දක්වා වර්ධනය වී තිබිණි. 2012 වසර තුළදී බැංකු ශාඛා 190 ක් සහ ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර 153 ක් බැංකු ජාලයට එකතු විය. මේ අතුරින් ශාඛා 168 ක් සහ ඒ. ටී. එම්. යාන්ත්‍ර 86 ක් ම ස්ථාපිත කර තිබුණේ. බස්නාහිර පළාතින් පිටය. (ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, 2012). පොදු ඒ. ටී. එම්. යාන්ත්‍රණය මඟින් ලැබෙන වාසි වශයෙන් මෙම කාඩ්පත් හිමි ගනුදෙනුකරුවන්ට ඉතා අඩු මුදලකට (රු.15 කට) කාඩ්පත අයත් නොවන බැංකුවක ඒ. ටී. එම්. යාන්ත්‍ර මඟින් මුදල් ගැනීමට හැකි වීම, අදාළ බැංකුවේම ඒ. ටී. එම්. යාන්ත්‍රයක් සොයාගෙන කාලයක්, ශ්‍රමයක්, මුදලක් වැය කරමින් බොහෝ දුර ගමන් කිරීමට අවශ්‍ය නොවීම, පින් අංකයක් මඟින් ගනුදෙනුවලට ලැබෙන සුරක්ෂිතභාවය මෙන් ම ගිණුමේ ශේෂය පරීක්ෂා කළ හැකි වීම හඳුන්වාදිය හැකි ය.

ජංගම දුරකතන බැංකු සේවය

ජංගම දුරකතන බැංකු සේවය නොහොත් කෙටි පණිවුඩ බැංකු සේවය/SMS බැංකු සේවය, ගිණුම්හිමියන්ට සහ ණයපත් හිමියන්ට ලබා ගත හැකි අනගි පහසුකමක් වන අතර මෙම සේවය මඟින් තම ජංගම දුරකතනය ඔස්සේ කෙටි පණිවුඩ මඟින් ඔවුන්ට නන්විධ බැංකු පහසුකම් ලබා ගැනීමේ හැකියාව ලැබී ඇත. ජංගම දුරකතන භාවිතයෙන් බැංකු පහසුකම් ලබාදීම සඳහා බැංකුව විසින් අදාළ දුරකතන සමාගම් සමඟ සම්බන්ධ වී කටයුතු කරයි. ජංගම දුරකතන බැංකු සේවය මඟින් සපයන සේවා වශයෙන් බැංකු ශේෂය දීම, ගිණුම් අතර මුදල් හුවමාරුව හා විනිමය අනුපාත ලබා දීම, කෙටි බැංකු විස්තර පත්‍රය හා රහස්‍ය අංකය වෙනස් කර දීම, බිල්පත් ගෙවීම අවසන් විස්තර 5 ලබා දීම, අද නිශ්කාශනය වන වෙක්පත් වල විස්තර දීම හා නිෂ්කාශනය නොවූ වෙක්පත්වල විස්තර ලබා දීම, වෙක්පොත් ඇනවුම් කිරීම හා අගරුදු වෙක්පත්වල විස්තර ලබා දීම සහ විසා ණයපත් ශේෂය හා ඊලඟ/ අවසාන ගෙවීම් විස්තර ලබා ගත හැකි ය.

අධි තාක්ෂණික බැංකු සේවාවන් වෙත මිනිසුන් ප්‍රවිශ්ඨ නොවීමට හේතු

කාලයත් සමඟ තාක්ෂණය සීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය වීමේදී එම දියුණු තාක්ෂණයේ ප්‍රතිඵල ක්‍රමයන් ලොව පුරා ව්‍යාප්ත සේවාවන් තුළට ද ප්‍රවිශ්ඨ වී ඇති බව දක්නට ලැබේ. ලොව බොහෝ රටවල දියුණු තාක්ෂණික සේවාවන් හේතුවෙන් මිනිසුන්ගේ කාලය ශ්‍රමය සහ පිරිවැය අවම මට්ටමකින් වැය වීමක් සිදුවේ. එමෙන්ම සෑම අතකින්ම පහසු වේ. මෙම අධි තාක්ෂණික සේවාවන් වර්තමානයේ බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ ද ඉමහත් පෙරලියක් සිදු කරමින් ව්‍යාප්ත වන බව දක්නට ලැබේ. දුරකතන බැංකු සේවාවන්, අන්තර්ජාල බැංකු සේවාවන් හරහා සිදුවන මෙම අධි තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරකම් ඔස්සේ මිනිසුන්ට අවශ්‍ය කාර්යයන් සිදු කර ගැනීමට බැංකු වෙත නොගොස් තම නිවසේ, කාර්යාල ස්ථානයේ සිටම එම අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට අවස්ථාව සැලසී ඇත.

කෙසේ නමුත් මෙම දියුණු අධි තාක්ෂණික බැංකු සේවාවන් වෙත එතරම් මිනිසුන් යොමු නොවන බව එම අධි තාක්ෂණික සේවා සපයන විවිධ බැංකු ආයතන මඟින් විමසීමේ දී අසන්නට ලැබුණු කාරණාවකි. මේ පිළිබඳ කරුණු විමසීමේ දී අධි තාක්ෂණික බැංකු සේවා වෙත මිනිසුන් එතරම් යොමු නොවීමට බලපාන කරුණු ලෙස අධි තාක්ෂණික ශිල්ප ක්‍රම භාවිතයේ දී එම යන්ත්‍ර සූත්‍ර, ප්‍රචාරණ කටයුතු වැනි දෑ සඳහා බැංකුවලට විශාල මූල්‍ය පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවීම හේතුවෙන් අධි තාක්ෂණික බැංකු සේවා භාවිතය පිළිබඳව ගනුදෙනුකරුවන්ගේ දැනුවත්භාවය අඩු වීම හා අවශ්‍ය භාවිත උපදෙස් නිසි පරිදි නොලැබී යාම, වෙනසකට මුහුණදීමට මිනිසුන් තුළ ඇති බිය, අධි තාක්ෂණික බැංකු සේවා තුළට ප්‍රවිශ්ඨ වීමේ දී ඒ සඳහා ලබාදිය යුතු තොරතුරු ප්‍රමාණය විශාල වීම වැනි කරුණු ද, ඇතැම් වෙබ් අඩවිවල පවත්නා වෙනස්කම් හේතුවෙන් එම වෙබ් අඩවි වෙතට පිවිසීමේ දී ගනුදෙනුකරුවන්ට එම සේවාවේ සමීප බව මඟ හැරීයාම, එකම දත්ත නැවත නැවත කිහිපවරක් ඇතුළත් කිරීමට සිදුවීමෙන් ගනුදෙනුකරුවන් අපහසුතාවට පත්වීම, අධි තාක්ෂණය උපයෝගීකොට බැංකු සේවා සැපයීමේ දී අන්තර්ජාලය ඔස්සේ ගනුදෙනුකරුවන්ට තම පෞද්ගලික තොරතුරු සැපයීමට සිදුවීමේ දී ඇතැම් අවස්ථාවන්හි පවතින අනාරක්ෂිත බව හේතුවෙන් ඔවුන් එම තොරතුරු සැපයීමට අකමැති වීම, අධි තාක්ෂණික බැංකු ශිල්ප ක්‍රම භාවිතයට යොමු වීමට නම් ඒ පිළිබඳ මනා දැනුම තිබීම අනිවාර්ය නිසා ලංකාව වැනි රටක ගනුදෙනුකරුවන් තවමත් පරිගණක සාක්ෂරතාව අතින් නොදියුණු මට්ටමක සිටීම නිසා ඒ සඳහා දක්වන දායකත්වය පහළ මට්ටමක පැවතීම යනාදිය පෙන්වා දිය හැකි ය.

එමෙන් ම, මුදල් කාඩ්පත්/ හර කාඩ්පත්/ බැර කාඩ්පත් වෙළෙඳපොළ ගනුදෙනු සඳහා භාවිතයට යොදා ගැනෙන නිසා වංචා සහගතව සිදු කෙරෙන ගනුදෙනු හේතුවෙන් ගිණුම් අනාරක්ෂිත වීම, බැංකු ශාඛාවලින් පරිබාහිරව පවතින්නා වූ ATM යන්ත්‍රවල මුදල් අවසන් වූ පසු ඒවාට මුදල් ඇතුළු කිරීමට කාලයක් ගතවීම නිසා සිදුවන කාල පමාව සහ ගනුදෙනු කිරීමේ අස්ථාවරත්වය හේතුවෙන් ගනුදෙනුකාර පදනම බිඳ වැටීම, අන්තර්ජාලයේ බිඳ වැටීමක් හෝ Hacking හෝ Viruses වැනි බාධාකාරී තත්ත්වයන් හේතුකොටගෙන දත්තවලට සිදුවිය හැකි හානිකර තත්ත්වයන් නිසා බැංකු සතු සියලු ම දත්ත මැකී යාමේ අවධානමක් පැවතීම නිසා ගනුදෙනුකරුවන් අපහසුතාවට පත්වීම වැනි හේතු සාධක මෙන් ම, ගනුදෙනුකරුවන් බැංකු සමඟ පවත්වන්නා වූ සුභදතාව අඩු වී ගොස් ගනුදෙනුකරුවන්ට එම සේවාවේ සමීප බව මඟ හැරීයාම, ශ්‍රී ලංකාවේ බහුතරයක් ග්‍රාමීය ජනතාව නිසා ඔවුන් තුළ දියුණු තාක්ෂණික ක්‍රම වෙත ප්‍රවිශ්ඨයක්

නොවීම, දියුණු තාක්ෂණික සේවාවන් ලබා දෙන ආයතන මඟින් ඒ ඒ ආයතන ලබා දෙන අධි තාක්ෂණික සේවාවන් මොනවා ද යන්න පිළිබඳව මිනිසුන් තුළ පැහැදිලි අවබෝධයක් නොවීම, අධි තාක්ෂණික බැංකු සේවා ලබා ගැනීමට බහුතරයක් ජනතාව තුළ ඊට අවශ්‍ය උපකරණ නොවීම, අධි තාක්ෂණික බැංකු සේවා බොහෝමයක් ඉහළ පාංතික ජනතාව ඉලක්ක ගත වී ක්‍රියාත්මක වීම සහ සේවා ලබා දීමේ දී ඒ සඳහා අයකිරීම් සිදු කිරීම කෙරෙහි මිනිසුන් තුළ ඇති නොකැමැත්ත වැනි කරුණු ද පෙන්වා දිය හැකි ය.

සමාලෝචනය

මිනිසාගේ අවශ්‍යතාවල වර්ධනයත් සමඟ විවිධ අවශ්‍යතා හා වුවමනා අත්පත් කර ගැනීමට විවිධ ස්ථාන කරා සංක්‍රමණය වීමට පටන් ගත්හ. තමා එක් රැස් කරගත් වටිනා ද්‍රව්‍ය ද එහා මෙහා රැගෙන යාමට සිදුවීමෙන් ඔවුහු අපහසුතාවට පත් වූහ. වත්කම්වල ආරක්ෂාව පතා සුළු මුදලක් ගෙවීමෙන් කිසිවෙකු ළඟ තබා යාමට මිනිසා පෙළඹුණි. 14 වන සියවසේ දී රත්කරුවන් සතුව පැවතුණු මූල්‍ය ක්‍රම බැංකු ක්‍රමවල ආරම්භය වශයෙන් දැකගත හැකි වෙයි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ විධිමත් බැංකු ක්‍රමයක් ආරම්භ වන්නේ යටත් විජිත පාලන සමයේ ය.

මිනිසාගේ කාර්යබහුල වීම හේතුවෙන් මිනිසා නව තාක්ෂණික මෙවලම් භාවිතයට පෙළඹුණි. අන්තර්ජාල බැංකු සේවය, ජංගම දුරකතන බැංකු සේවය, ස්වයංක්‍රීය දුරකතන බැංකු සේවය වැනි අධි තාක්ෂණික බැංකු සේවා එහි ප්‍රතිඵලයන් කිහිපයකි.

අධි තාක්ෂණික බැංකු සේවාවන් මඟින් විවිධ වාසි ගණනාවක් ලැබෙන අතර, අන්තර්ජාලය ඔස්සේ ගනුදෙනුකරුවන්ට තම පෞද්ගලික තොරතුරු සැපයීමට සිදුවීමේ දී පවතින අනාරක්ෂිත බව, වෙබ් අඩවිවල පවත්නා වෙනස්කම්, එකම දත්ත නැවත නැවත කිහිපවරක් ඇතුළත් කරන්නට සිදුවීම, අධි තාක්ෂණික බැංකු ශිල්ප ක්‍රම භාවිතයට යොමු වීමට නම් ඒ පිළිබඳ මනා දැනුම තිබීම අවශ්‍ය වීම, අධි තාක්ෂණික යන්ත්‍ර සූත්‍ර, ප්‍රචාරණ කටයුතු වැනි දෑ සඳහා බැංකුවලට විශාල මූල්‍ය පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවීම, අන්තර්ජාලය බිඳවැටීම, කාල පමාව සහ ගනුදෙනු කිරීමේ අස්ථාවරය හේතුවෙන් ගනුදෙනුකාර පදනම බිඳවැටීම, දියුණු තාක්ෂණික සේවාවන් ලබා දෙන ආයතන මඟින් ඒ ඒ ආයතන ලබා දෙන අධි තාක්ෂණික සේවාවන් මොනවා ද යන්න පිළිබඳව මිනිසුන් තුළ පැහැදිලි අවබෝධයක් නොවීම, අධි තාක්ෂණික බැංකු සේවා ලබා ගැනීමට බහුතරයක් ජනතාව තුළ ඊට අවශ්‍ය උපකරණ නොවීම, අධි තාක්ෂණික බැංකු සේවා බොහෝමයක් ඉහළ පාංතික ජනතාව ඉලක්ක ගත වී ක්‍රියාත්මක වීම සහ සේවා ලබා දීමේ දී ඒ සඳහා අයකිරීම් සිදු කිරීම කෙරෙහි මිනිසුන් තුළ ඇති නොකැමැත්ත වැනි අධි තාක්ෂණික බැංකු සේවාවන් මඟින් ඇතිවන අවාසි ද ගණනාවකි. කෙසේ වෙතත් අධි තාක්ෂණික බැංකු සේවාවන් මඟින් ලැබෙන අවාසිවලට සාපේක්ෂව වාසි රැසක් අත් වන බව මෙමඟින් නිගමනය වේ.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

නන්දසේන කේ.පී. (1993) “බැංකු මූලධර්ම හා පරිචය”, සී.ස. දිපානි සහ සමාගම, නුගේගොඩ.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව (2012), “වාර්ෂික වාර්තාව”, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, ඇම්.පී. ගුණසේකර මුද්‍රණකරුවෝ.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව (2013), “වාර්ෂික වාර්තාව”, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, ඇම්.පී. ගුණසේකර මුද්‍රණකරුවෝ.

Bank of Ceylon (2013), “BOC Online Banking”, <https://www.boc.web.lk/loginPage#>, viewed on 12 August 2015.

Commercial Bank (2014), “Electronic Banking Products and Features”, <https://www.thecommercialbank.net/resources-electronic-banking.htm>, viewed on 20 September 2015.

Gocardless (2013), “what is Direct debit?”, <https://gocardless.com/direct-debit/introduction>, viewed on 15 September 2015.

Harris, W., “How Monile Banking Works”, <https://www.money.howstuffworks.com>, viewed on 12 August 2015.

ICICI Bank (2013), “Travel Cards”, <http://www.icicibank.com/Personal-Banking/cards/Consumer-Cards/travel-card/travel-cards.page>, viewed on 24 September 2015.

Iliumsoft (2013), “ewallet”, <http://www.iliumsoft.com/ewallet>, viewed on 24 September 2015.

Investopedia (2012), “Automated Teller Machine – ATM”, <https://www.investopedia.com>, viewed on 8 August 2015.

Lankaclear (2014), “Common ATM Switch/CAS”, http://www.lankaclear.lk/product_service/26 LankaPay/20Common /20ATM/20 Switch, viewed on 20 september 2015.

Sampath Bank PLC (2014), “Sampath Electronic Banking”, <https://www.sampath.lk/en/e-banking>, viewed on 20 August 2015.

Transfirst (2012), “what-is-a-payment-gateway”, <http://www.transfirst.com/resources/merchant-basics/what-is-a-payment-gateway>, viewed on 18 August 2015.

Transfirst (2013), “POS Credit Card & Payment Processing Systems”, <https://www.transfirst.com/point-of-sale-systems>, viewed on 15 September 2015.

ආර්ථික විද්‍යා
2015

WisegEEK (2014), “*what-is-telephone-banking.htm*”, <https://www.wisegEEK.com>,
viewed on 12 August 2015.